

Finansal Kurumlar Birliği

Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni

2024 Haziran

Akademik Danışmanlar

Doç. Dr. İbrahim SİRMA

Prof. Dr. Murat ŞEKER

Doç. Dr. Arif SALDANLI

Doç. Dr. Hakan BEKTAŞ

Araştırmacılar

Doç. Dr. Şeref BOZOKLU

Doç. Dr. Elçin ŞİŞMANOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra UZUN

Finansal Kurumlar Birliği

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13 River Plaza Kat: 18 Ofis No: 48-49 34394 Şişli /
İSTANBUL

0212 924 44 70

<https://www.fkb.org.tr/>

fkb@fkb.org.tr

Kaynak Gösterimi: Sırma, İ., M. Şeker, A. Saldanlı, H. Bektaş, vd.; (2024). *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni Haziran 2024* İstanbul.

ÖNSÖZ

Banka dışı finans sektörünün gelişmesi yönünde önemli bir misyon yüklenen Finansal Kurumlar Birliği (FKB) ile İstanbul Üniversitesi arasında *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi* oluşturulmasına ilişkin imzalanan protokol kapsamında; 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu uyarınca FKB bünyesinde işletilmekte olan Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi'nde (FKSTS) yer alan veriler ile FKB'nin raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan Finansman Sektörü verilerinden hareketle FKB Ekonomik Görünüm Endeksi ve alt endeksler üretilmektedir.

Bu kapsamda; 6361 sayılı Kanun uyarınca Birlik bünyesinde kurulmuş olan ve dijitalleşmeye verdiğimiz önem ile ilave fonksiyonlar eklenerek 2015 yılından bu yana faaliyetine devam eden MFKS, FKSTS ve bunların yanı sıra Finansman Sektörü verileri endeks oluşumuna önemli girdi sağlamaktadır. Faktoring şirketleri ve bankalara temlik edilen ticari alacakları ve ödeme araçlarını kayıt altına alan MFKS'de bugüne kadar 45 milyon adet belge işleme alınmıştır. Finansal kiralama şirketleri, katılım, yatırım ve kalkınma bankalarının imzaladıkları finansal kiralama sözleşmelerini kayıt altına alan FKSTS'de ise bugüne kadar 197 binin üzerinde sözleşme tescil edilmiştir. Söz konusu iki sistemden alınacak anlık veriler ile Finansman Sektörü işlem hacmi ve sözleşme adedi verileri ile oluşturulan endeksin; Türkiye'de ticaret ve yatırım eğilimini ölçümleyen öncü gösterge olması hedeflenmektedir. Aynı zamanda sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi ile sektörün iktisadi beklentileri ve yönelimleri tespit edilmektedir. Bahsi geçen araştırmalar İstanbul Üniversitesi'ndeki akademik ekip tarafından yürütülmekte olup, sonuçlar her ay düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

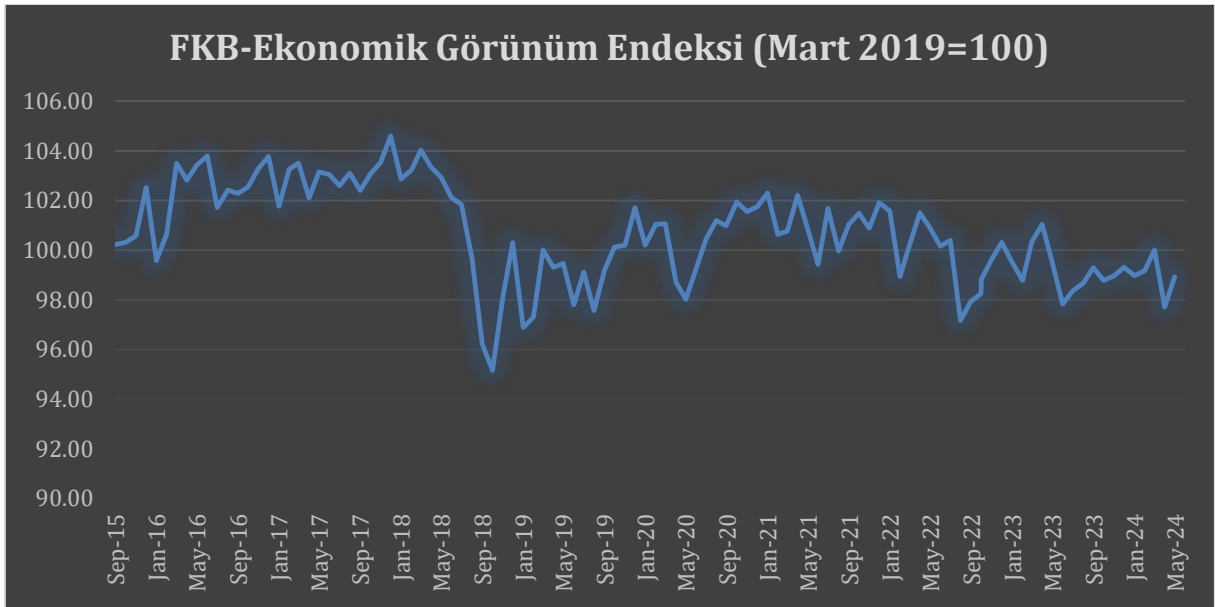
Finansal Kurumlar Birliği

İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar

1. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB – EGE) Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB-EGE), Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerine konu olan Finansman Sektör verilerden türetilmiş bir endekstir. FKB-EGE, FKB Faktoring Endeksi, FKB Finansal Kiralama Endeksi ve FKB Finansman Endeksi olmak üzere üç alt endeksi içinde barındıran bir bileşke endekstir. Endeksin metadatası 2015 Şubat ayı itibariyle başlayan aylık frekans verilerine dayanmaktadır. Metodolojide detayları belirtildiği üzere yapılan analizler neticesinde 2019 Mart verisi baz dönem olarak belirlenmiştir. Aylık olarak açıklanacak bileşke ve alt endekslerde değerin yükselmesi ekonomik görünümün olumlu yönde, düşmesi ise olumsuz yönde yorumlanmalıdır.

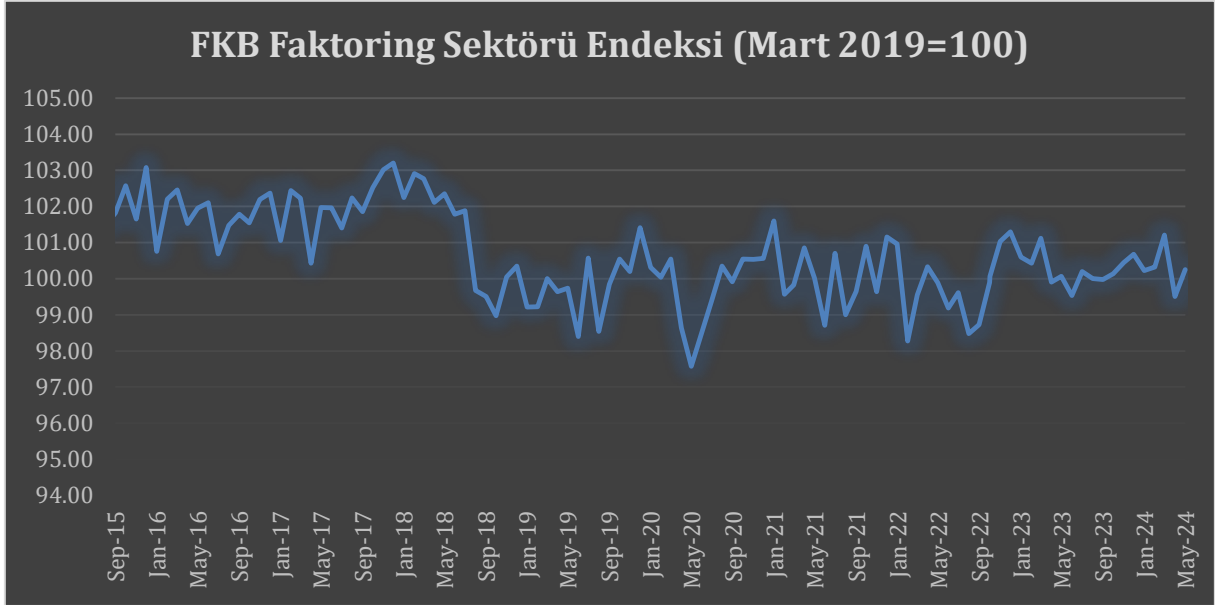
FKB-EGE, Şubat 2015 tarihinden itibaren aylık olarak hesaplanmıştır. Mart 2018 tarihine kadar yükselen endeks Nisan 2018'den itibaren düşmeye başlamış ve Ekim 2018 tarihinde en düşük değerini görmüştür. Kasım 2018'den itibaren tekrar yükselmeye başlayan endeks, endeksi oluşturan sektörlerdeki gidişata göre dalgalı bir seyir izlemektedir. FKB-EGE **Mayıs ayında**, Nisan ayına göre **1,21 puan yükselerek 98,92** puana yükselmiştir.



Grafik 1: FKB-Ekonomik Görünüm Endeksi

1.1. FKB Faktoring Sektörü Endeksi

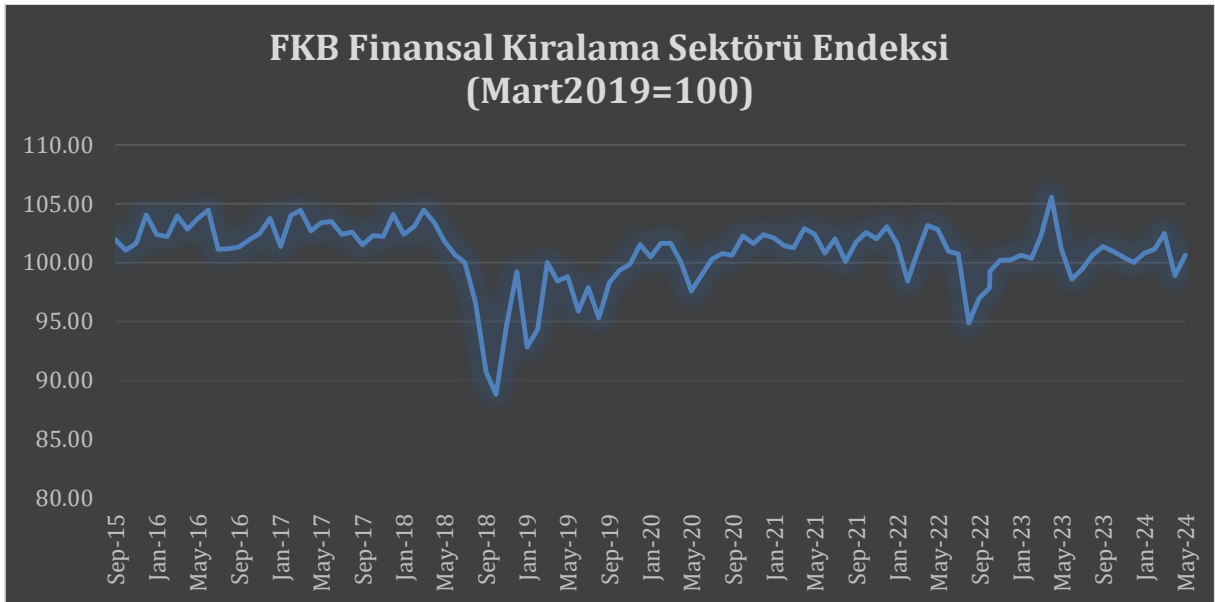
Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ile FKB bünyesindeki raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks, en düşük değerini Mayıs 2020 tarihinde 97,57 puanla, en yüksek değerini ise 103,59 puanla Mart 2015 tarihinde almıştır. Endeks, faktoring sektörünün gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Endeksin son aylardaki değişimine bakıldığında Nisan 2024 verilerine göre **0,76 puan artarak Mayıs ayında 100,26** puana yükseldiği görülmektedir.



Grafik 2: FKB Faktoring Sektörü Endeksi

1.2. FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

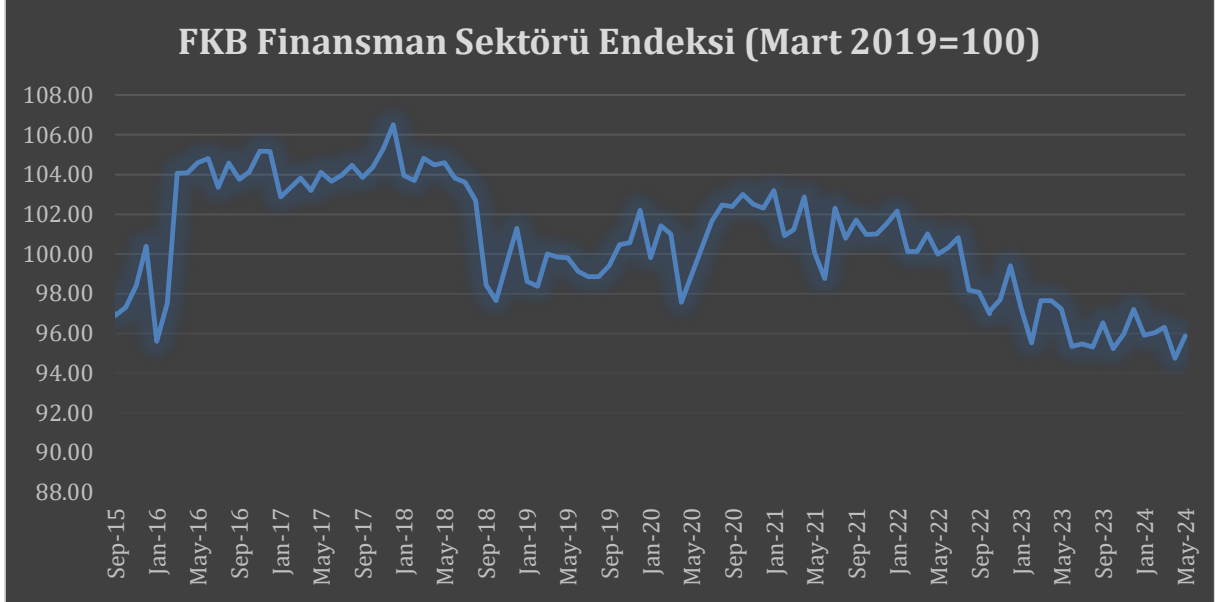
Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini Ekim 2018’de 88,82 puanla, en yüksek değerini ise Nisan 2023 tarihinde 105,55 puanla almıştır. Finansal kiralama sektöründen elde edilen verilere göre hesaplanan endeks sektör gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Nisan 2024 verilerine göre **98,88** puan olan endeks değeri **Mayıs** ayında **1,76 puan artarak 100,64** puana yükselmiştir.



Grafik 3: FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

1.3. FKB Finansman Sektörü Endeksi

FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini 95,24 puanla Ekim 2023 tarihinde, en yüksek değerini ise 106,52 puanla Aralık 2017 tarihinde almıştır. Endeksin son aylardaki verilerine bakıldığında Nisan 2024 tarihinde **94,74** puan olan endeks **1,12** puan artarak **Mayıs** ayında **95,87** puana yükselmiştir.



Grafik 4: FKB Finansman Sektörü Endeksi

2. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Sonuçları

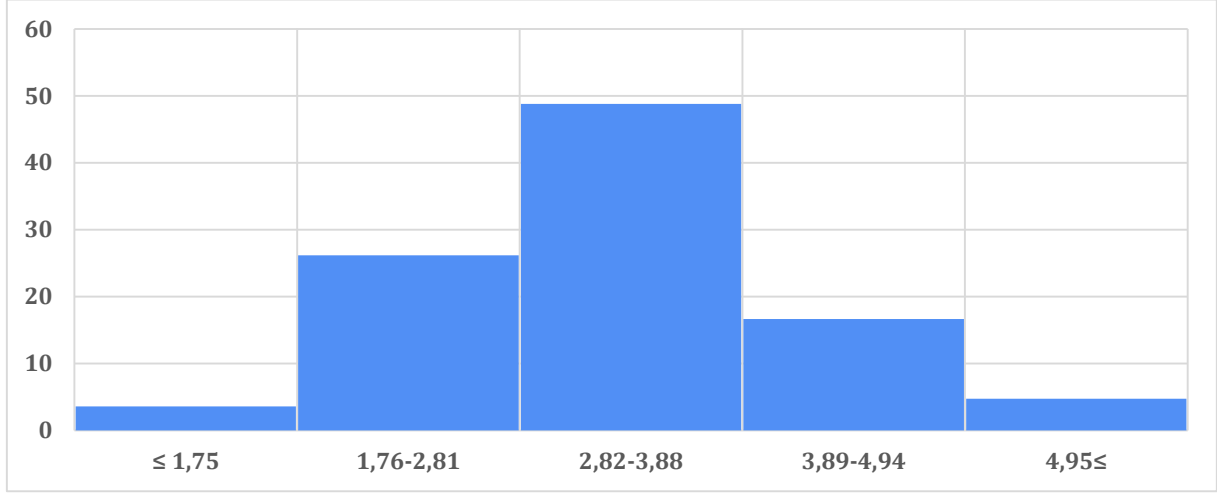
Finansal Kurumlar Birliği (FKB) Haziran ayı Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi, 1 Haziran 2024 – 8 Haziran 2024 tarihleri arasında 93 katılımcı tarafından yanıtlanmış ve sonuçlar, katılımcıların yanıtları toplulaştırılarak değerlendirilmiştir. Bu araştırma FKB üyesi olan Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman, Varlık Yönetim ve Tasarruf Finansman sektörlerinde faaliyet gösteren şirket yöneticileri ile yürütülmüştür. Ayrıca, FKB yönetimi ve uzmanlarından katılım sağlanmıştır. Her ay düzenli olarak yürütülecek bu araştırmanın sonuçları FKB üyelerinin ekonomiye ve sektörlerine ilişkin beklentilerinin gözlemlenmesi hedeflenmektedir.

Tablo 1: Katılımcı Profili

Katılımcı Profili	Yanıtlayan
Faktoring	34
Finansal Kiralama	11
Finansman	19
Tasarruf Finansman	3
Varlık Yönetim	18
Profesyoneller	8
TOPLAM	93

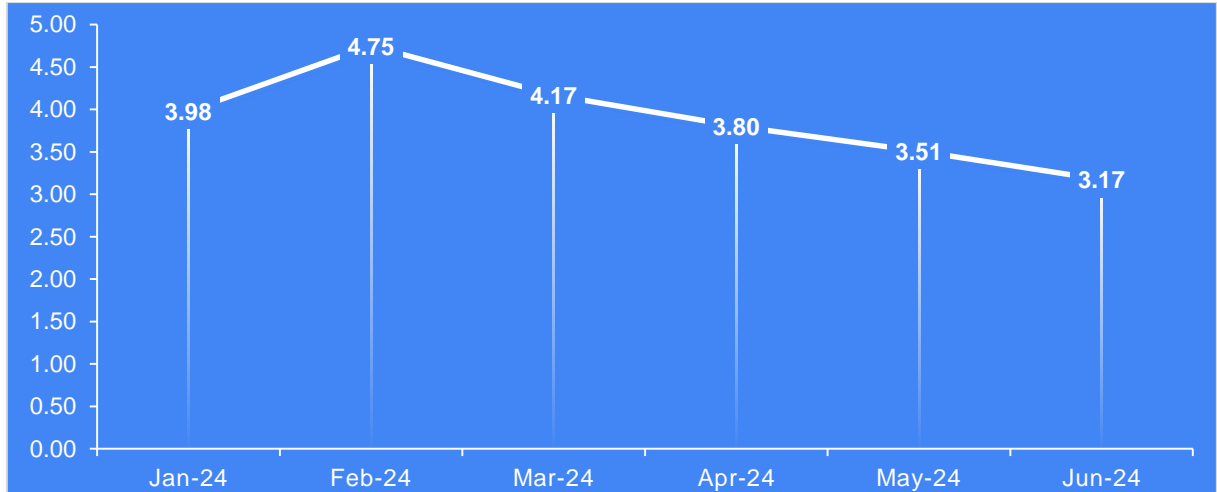
2.1. Enflasyon Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin enflasyon beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. 2024 yılı Haziran ayı anket döneminde, katılımcıların aylık enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 3,6'sının 1,75'ten düşük, yüzde 26,2'sinin 1,76-2,81 aralığında, yüzde 48,8'inin 2,82-3,88 aralığında, yüzde 16,7'sinin 3,89-4,94 aralığında, yüzde 4,8'inin ise 4,95'ten büyük olduğu gözlenmektedir.



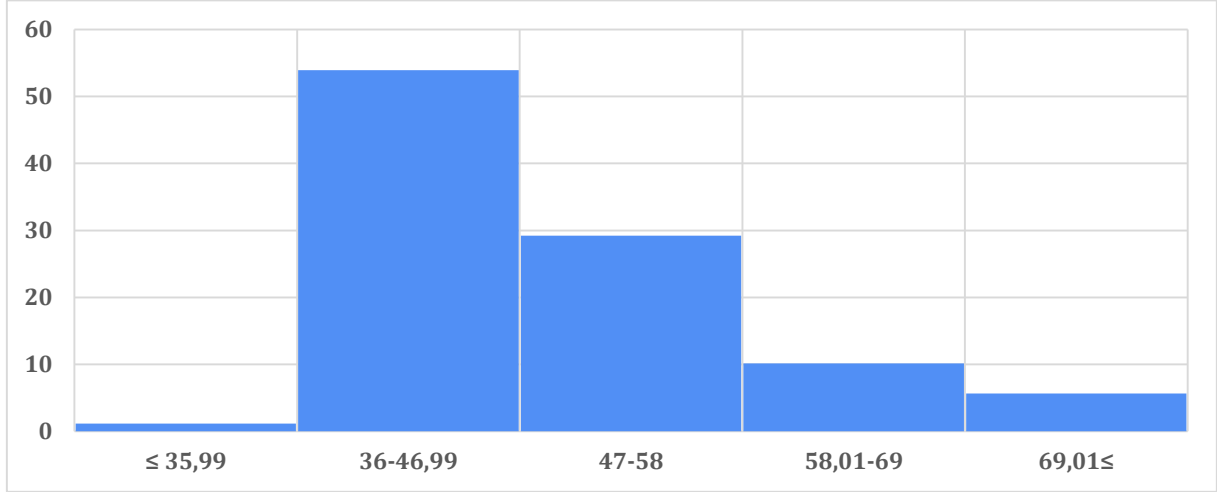
Grafik 5: Aylık Enflasyon Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayı enflasyon beklentisinin ortalama %3,17 olduğu tespit edilmiştir**. Aylık enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcıların verdikleri cevaplara göre aylık enflasyon beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



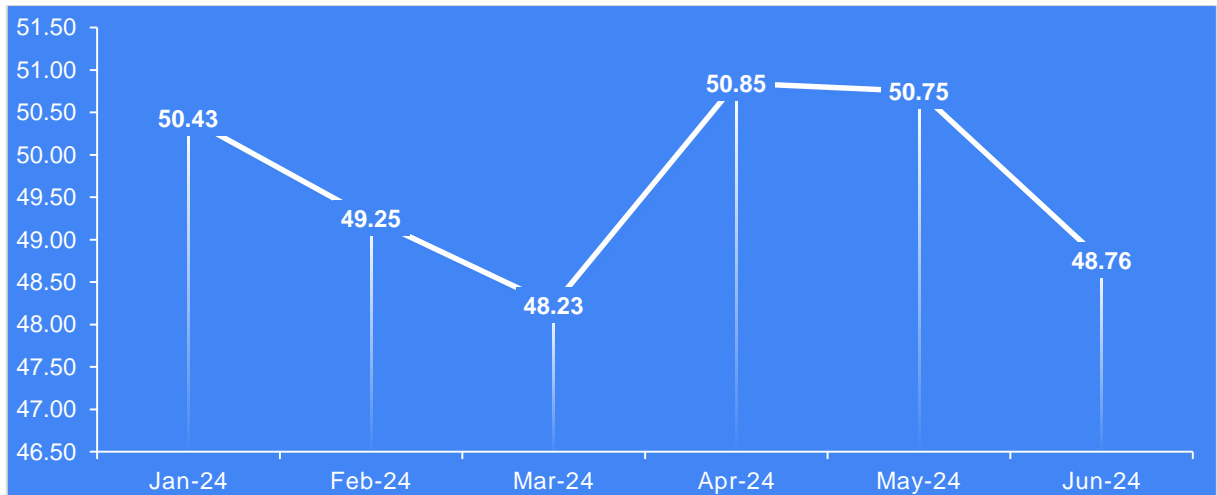
Grafik 6: Aylık Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 1,1'inin 35,99'dan düşük, yüzde 54'ünün 36,00-46,99 aralığında, yüzde 29,2'sinin 47,00-58,00 aralığında, yüzde 10,1'inin 58,01-69,00 aralığında, yüzde 5,6'sının ise 69,01'den büyük olduğu gözlenmektedir.



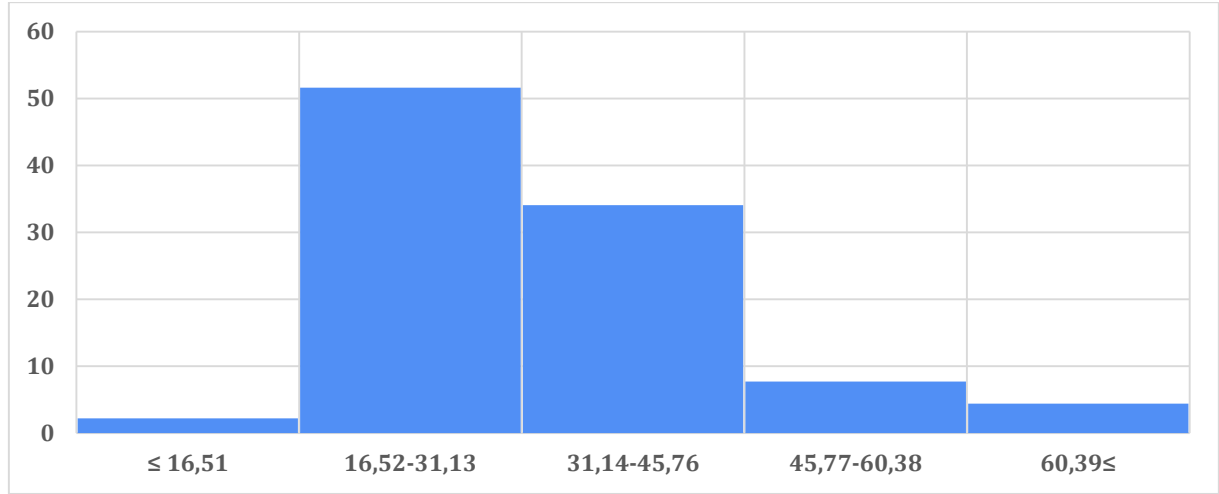
Grafik 7: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Haziran ayında 2024 yıl sonu için %48,76 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, cari yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



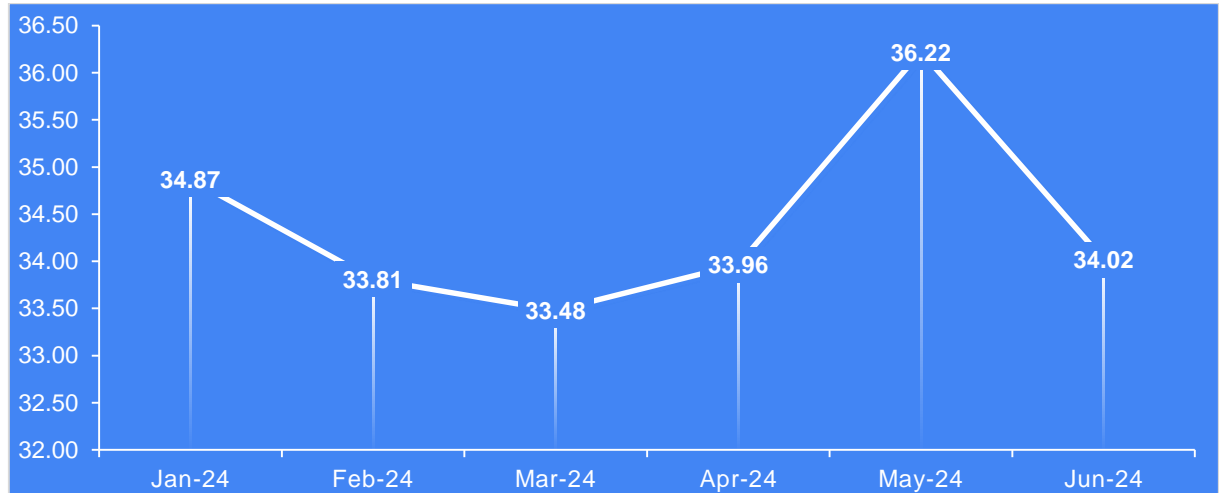
Grafik 8: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 2,2'sinin 16,51'den düşük, yüzde 51,7'sinin 16,52-31,13 aralığında, yüzde 34,1'inin 31,14-45,76 aralığında, yüzde 7,7'sinin 45,77-60,38 aralığında, yüzde 4,4'ünün ise 60,39'dan büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 9: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

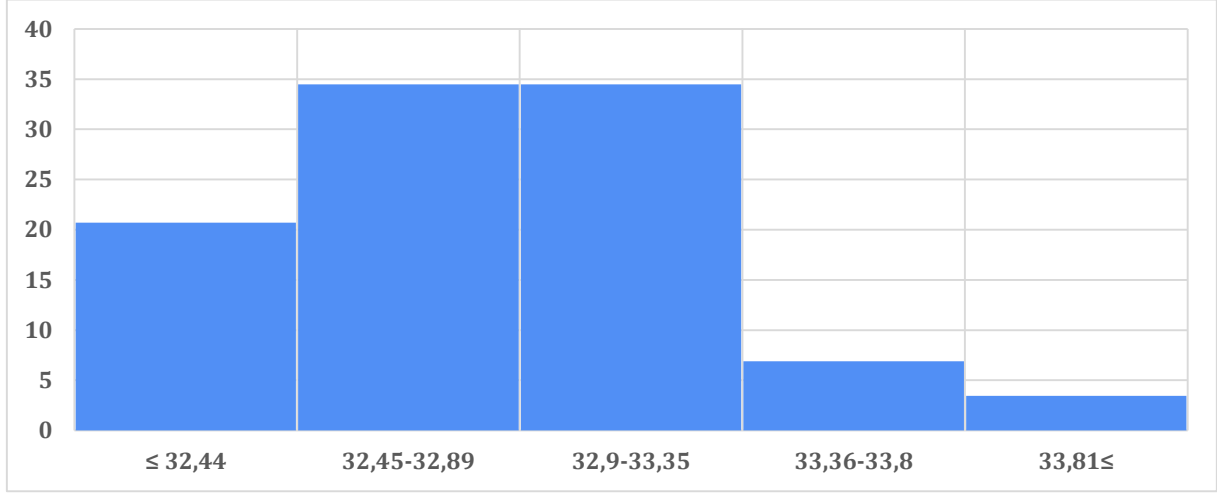
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Haziran ayında 2025 yıl sonu için %34,02 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



Grafik 10: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

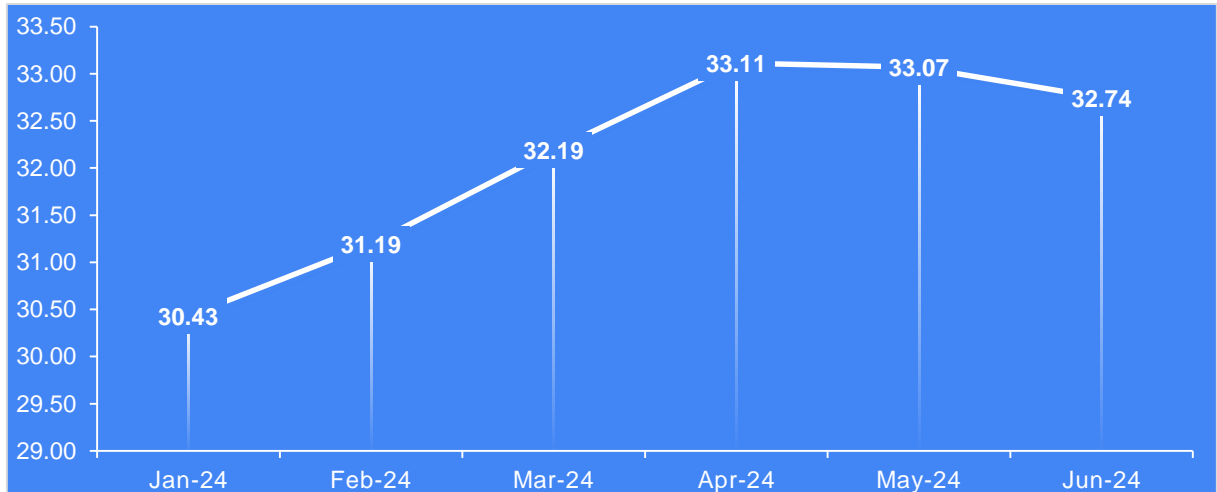
2.2. Kur Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin ABD dolar kuru beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. Katılımcıların cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde yüzde 20,7'sinin 32,44'ten düşük, yüzde 34,5'inin 32,45-32,89 aralığında, yüzde 34,5'inin 32,90-33,35 aralığında, yüzde 6,9'unun 33,36-33,80 aralığında, yüzde 3,5'inin ise 33,81'den büyük olduğu gözlenmektedir.



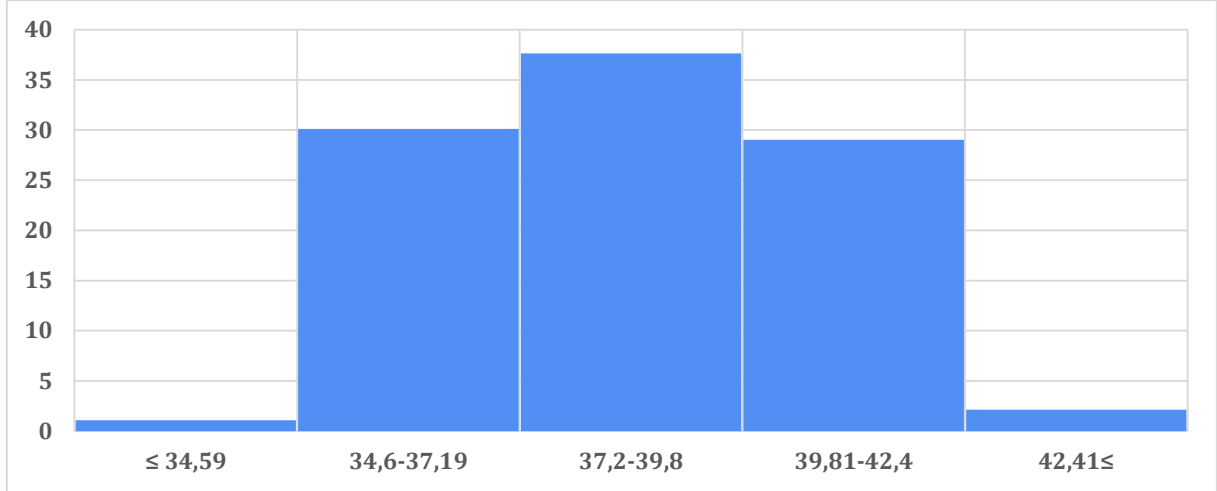
Grafik 11: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerlerin dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayı sonu ABD dolar kuru beklentisinin ortalama 32,74 TL olduğu tespit edilmiştir.** Cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise kısmen aynı seviyede kalacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



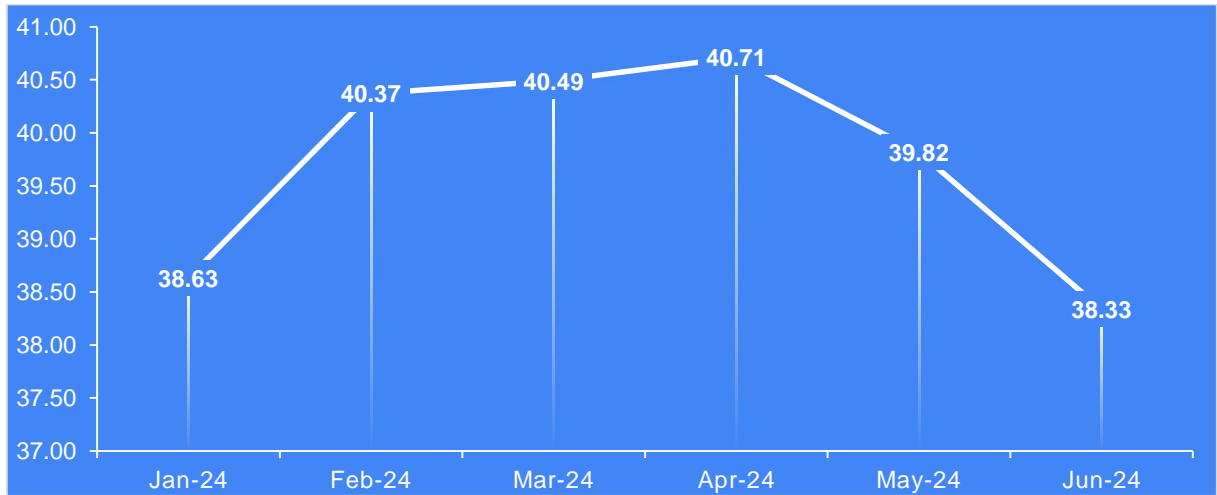
Grafik 12: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değerimi

Katılımcıların cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 1,1'inin 34,59'dan düşük, yüzde 30,1'inin 34,60-37,19 aralığında, yüzde 37,6'sının 37,20-39,80 aralığında, yüzde 29'unun 39,81-42,40 aralığında, yüzde 2,2'sinin ise 42,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



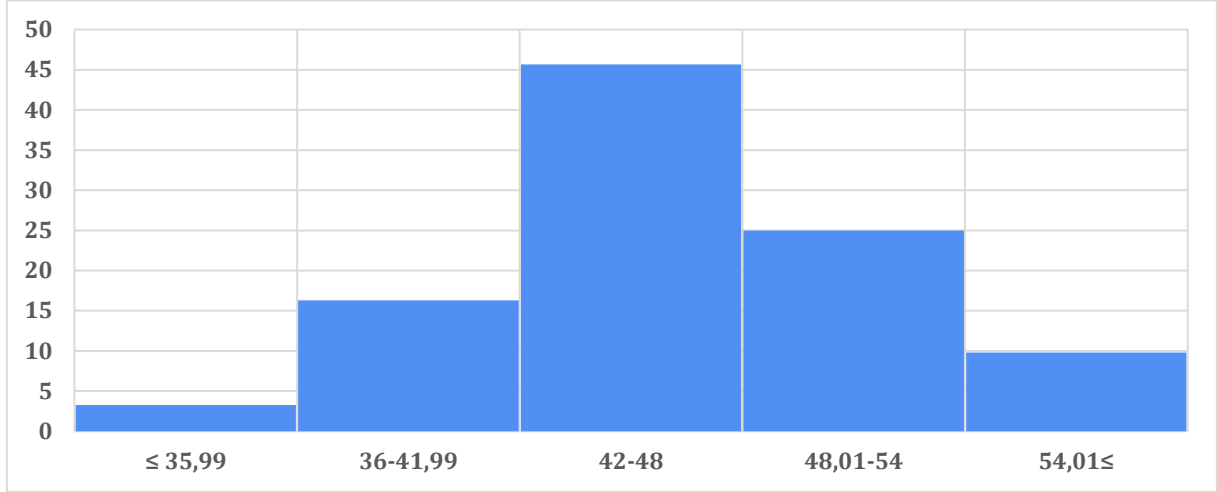
Grafik 13: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Haziran ayında 2024 yıl sonu için 38,33 TL olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



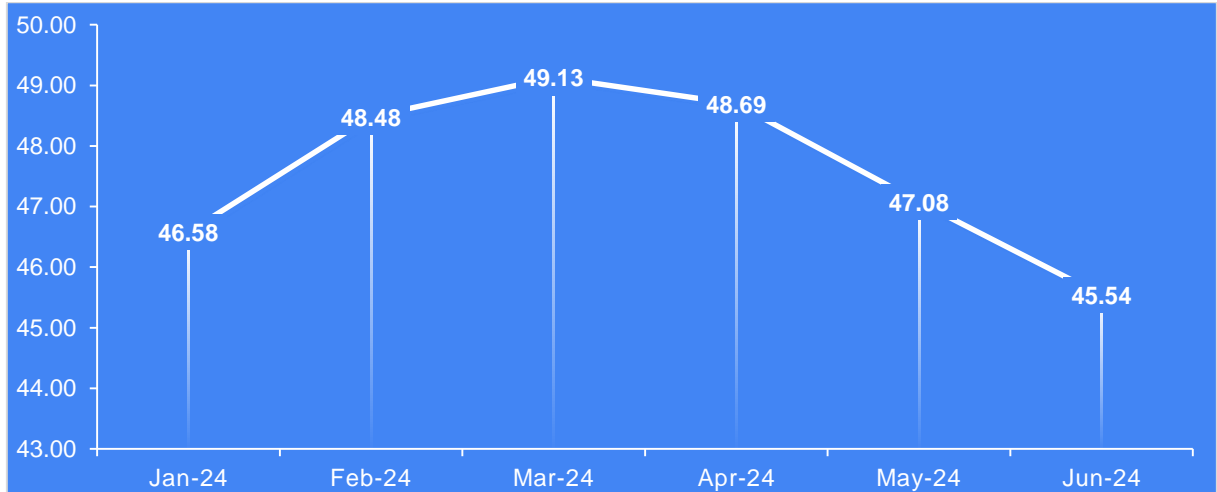
Grafik 14: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 3,3'ünün 35,99'dan düşük, yüzde 16,3'ünün 36,00-41,99 aralığında, yüzde 45,7'sinin 42,00-48,00 aralığında, yüzde 25'inin 48,01-54,00 aralığında, yüzde 9,8'inin ise 54,01'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 15: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

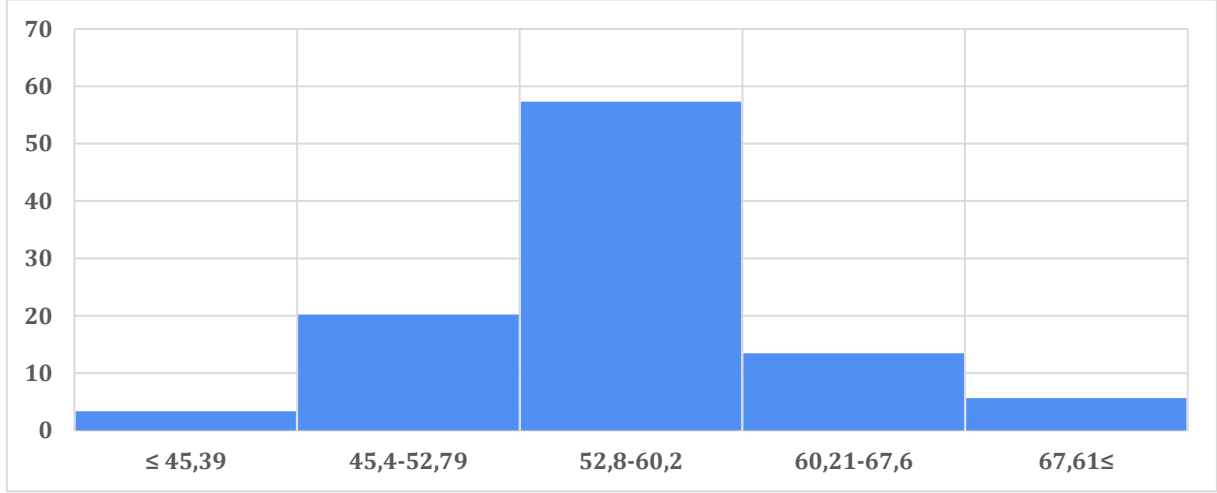
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Haziran ayında 2025 yıl sonu için 45,54 TL olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



Grafik 16: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

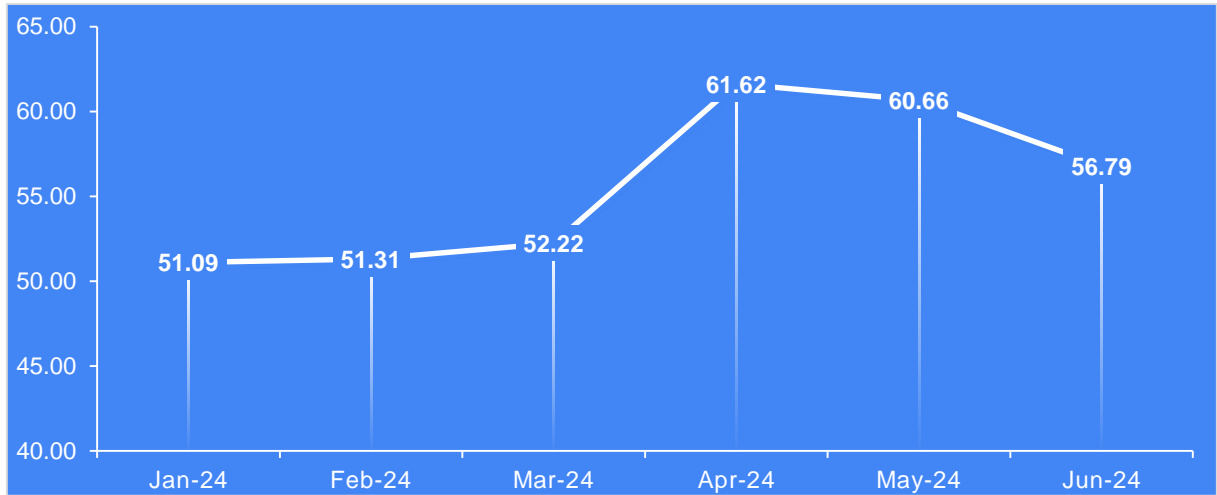
2.3. Faiz Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin kısa vadeli ticari kredi faiz oranı ve sektörel ortalama faiz oranı beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde; yüzde 3,4'ünün 45,39'dan düşük, yüzde 20,2'sinin 45,40-52,79 aralığında, yüzde 57,3'ünün 52,80-60,20 aralığında, yüzde 13,5'inin 60,21-67,60 aralığında, yüzde 5,6'sının ise 67,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.



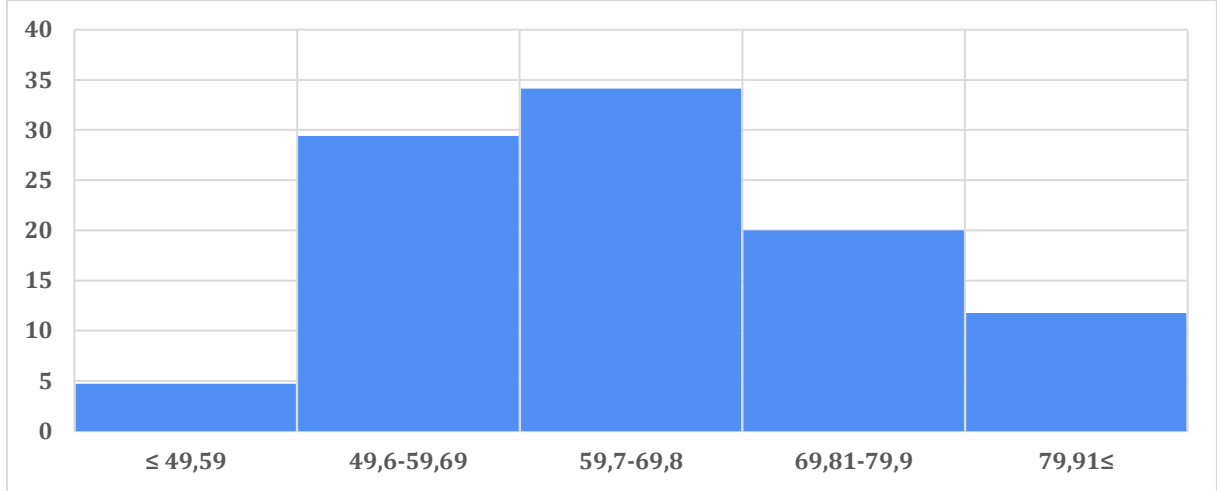
Grafik 17: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayında kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisinin ortalama %56,79 olduğu tespit edilmiştir**. Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi değişiminde ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



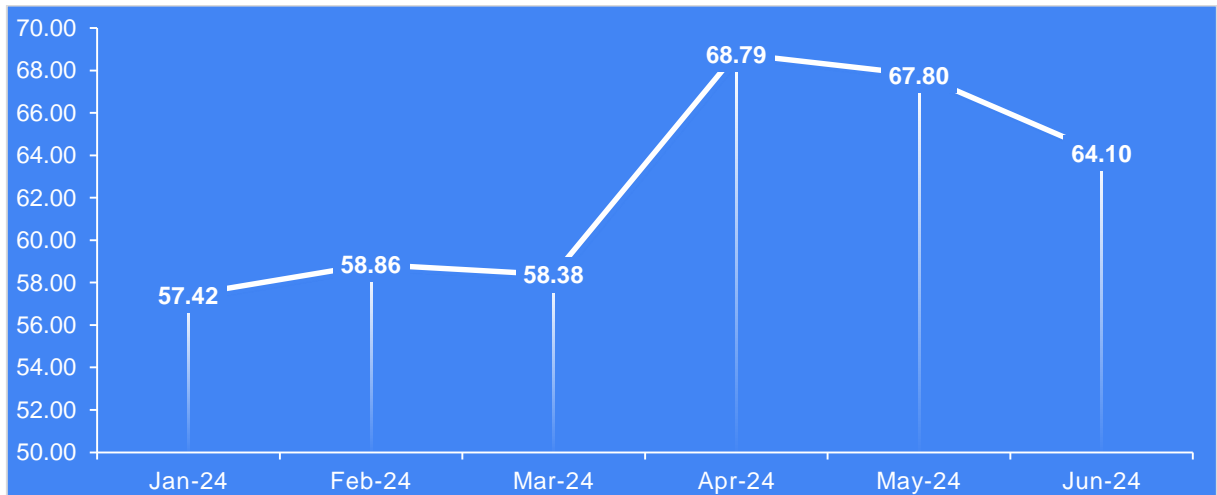
Grafik 18: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi Değişimi

Katılımcıların sektör ortalama faiz oranı beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 4,7'sinin 49,59'dan düşük, yüzde 29,4'ünün 49,60-59,69 aralığında, yüzde 34,1'inin 59,70-69,80 aralığında, yüzde 20'sinin 69,81-79,90 aralığında, yüzde 11,8'inin ise 79,91'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 19: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi

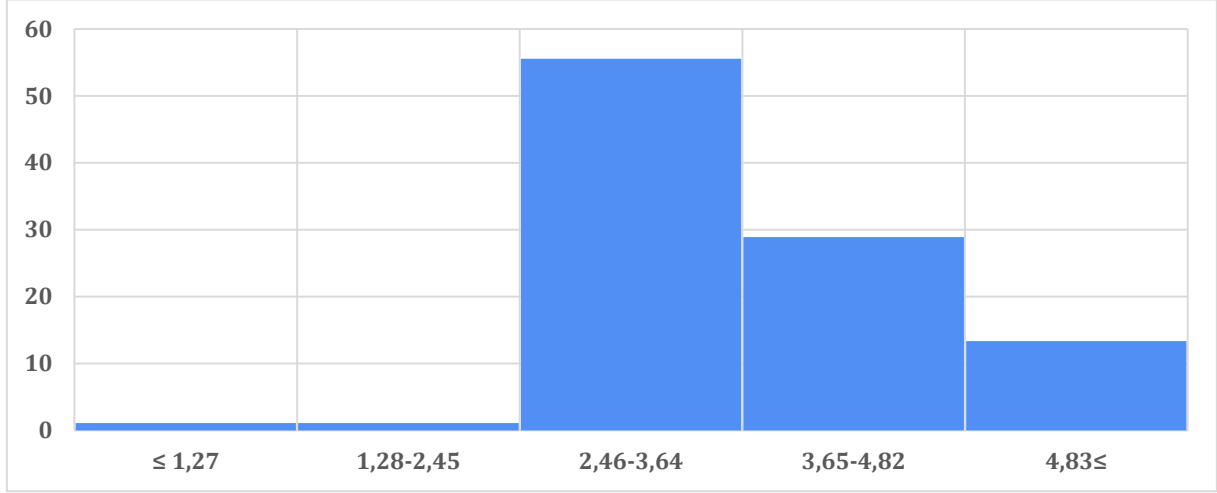
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayında sektörel ortalama faiz oranı beklentisinin ortalama %64,10 olduğu tespit edilmiştir.** Sektör ortalama faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, sektör ortalama faiz oranı beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görölmektedir.



Grafik 20: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi Değişimi

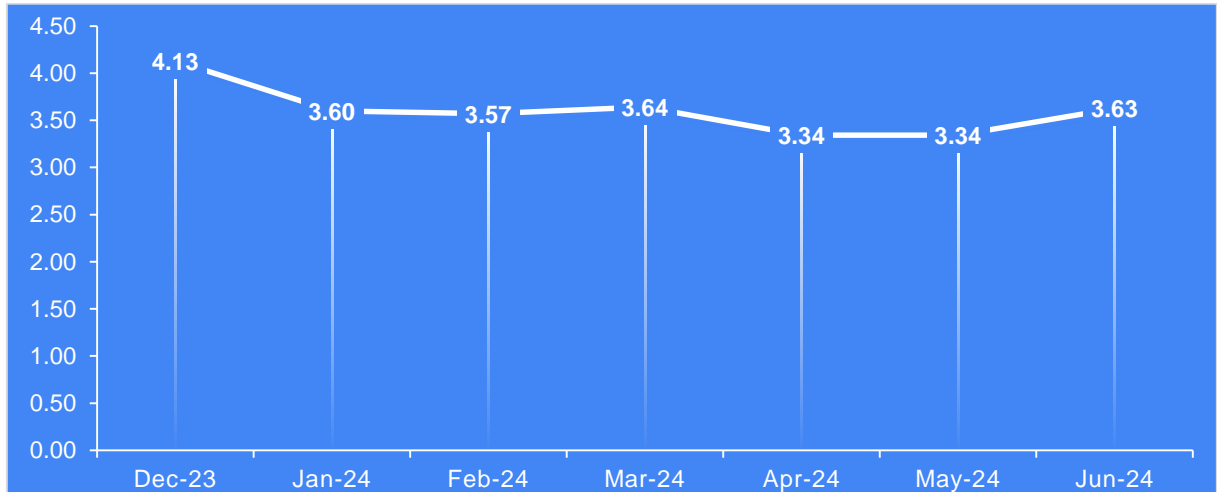
2.4. GSYH Büyüme Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların cari yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 1,1'inin 1,27'den düşük, yüzde 1,1'inin 1,28-2,45 aralığında, yüzde 55,6'sının 2,46-3,64 aralığında, yüzde 28,9'unun 3,65-4,82 aralığında, yüzde 13,3'ünün ise 4,83'ten büyük olduğu gözlenmektedir.



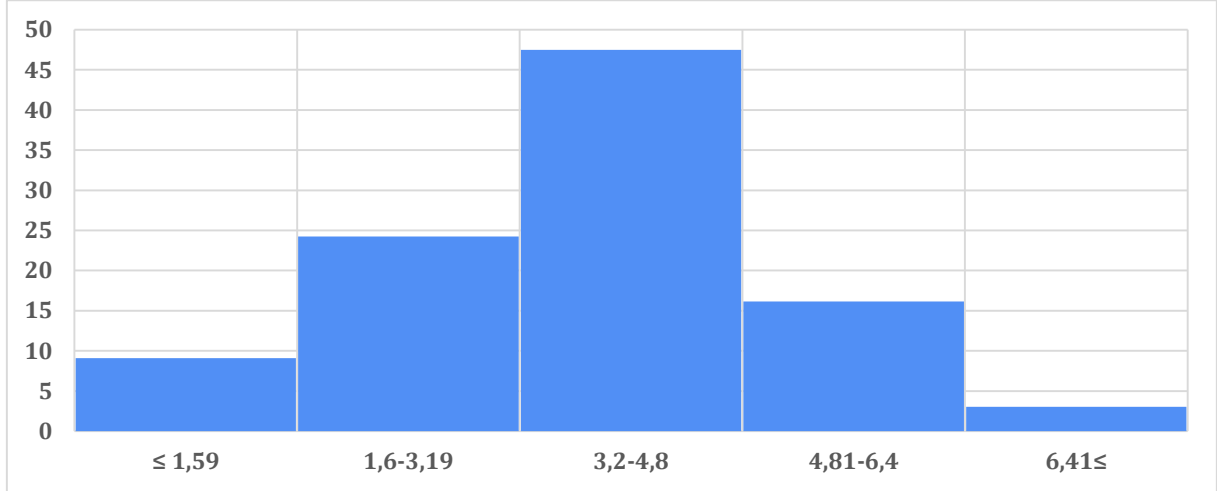
Grafik 21: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayında 2024 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,63 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde ilk aylarda bir düşüş olacağı yönünde, son aylarda ise bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



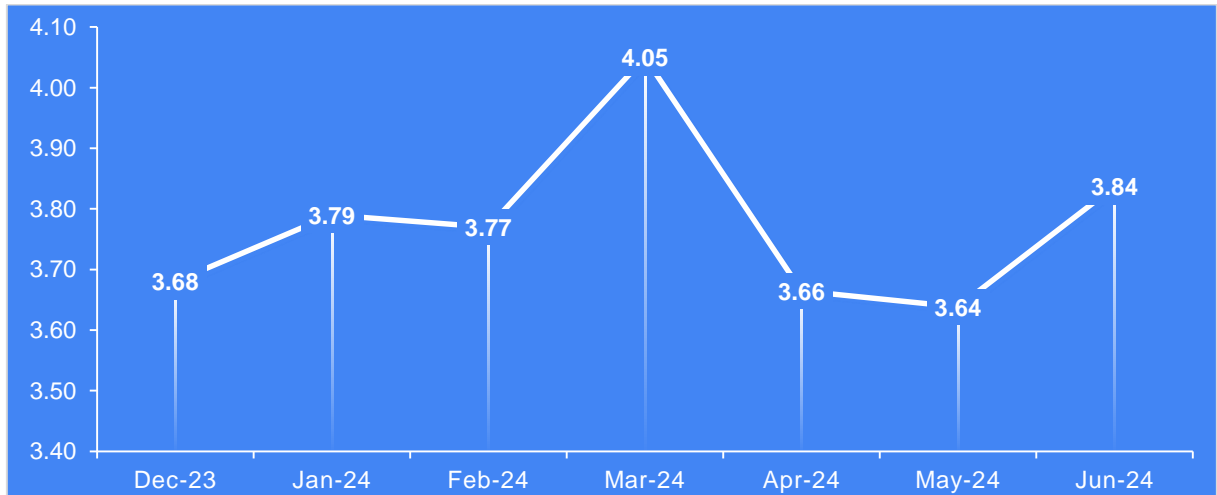
Grafik 22: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde; yüzde 3,2'sinin 1,59'dan düşük, yüzde 25,8'inin 1,60-3,19 aralığında, yüzde 50,5'inin 3,20-4,80 aralığında, yüzde 17,2'sinin 4,81-6,40 aralığında, yüzde 3,2'sinin ise 6,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 23: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

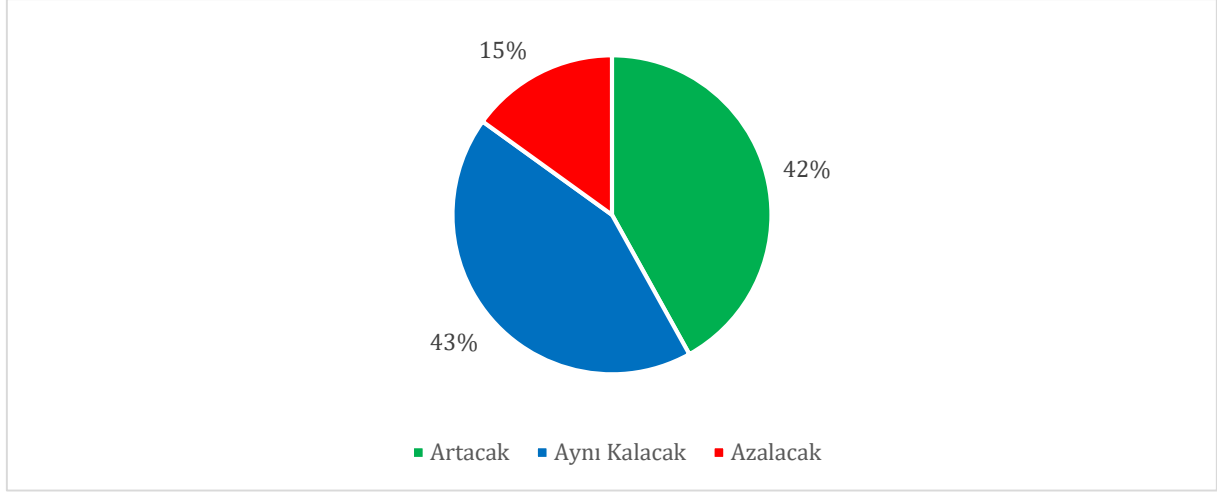
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Haziran ayında 2025 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,84 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



Grafik 24: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

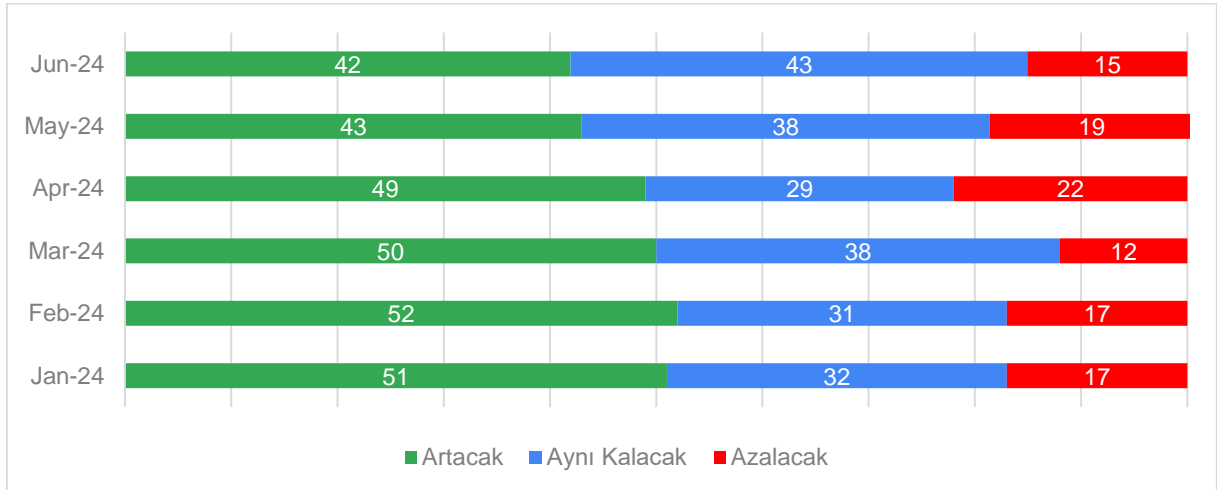
2.5. Sektörel Beklentiler

Araştırmada sektör yöneticilerinin sektörlerindeki işlem hacmi, takipteki kredi oranı, tahsilat değişimi ve genel gidişat hakkındaki beklentileri sorulmuştur. **Haziran** ayında önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 42'si artacağını, yüzde 15'i azalacağını, yüzde 43'ü ise aynı kalacağını belirtmiştir.



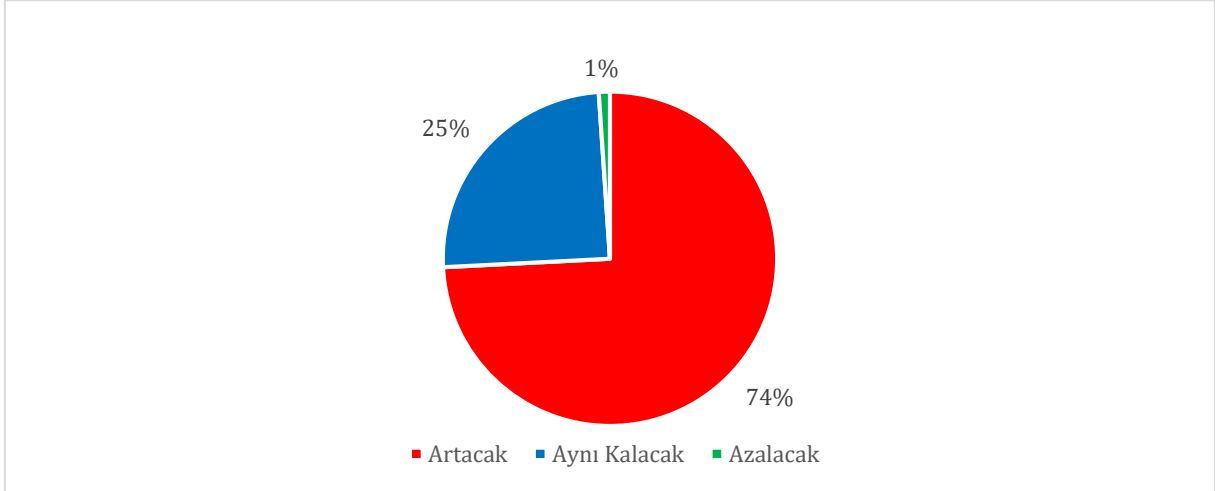
Grafik 25: İşlem Hacmi Beklentisi

Önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklenti değişiminin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki işlem hacmi beklentilerindeki artışta bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görölmüştür.



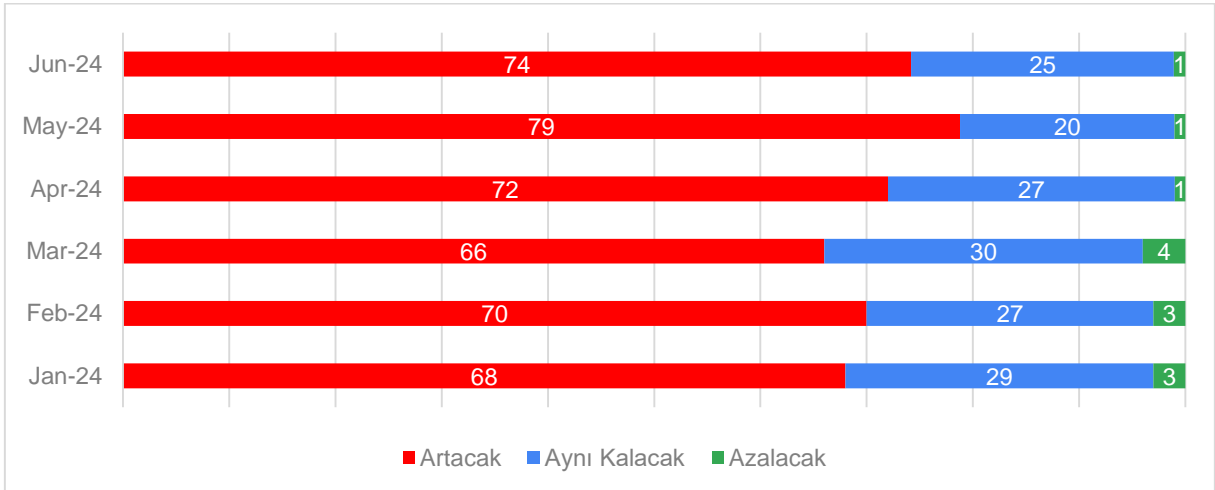
Grafik 26: İşlem Hacmi Beklentisi Değişimi

Haziran ayında gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 74'ü artacağını, yüzde 25'i ise aynı kalacağını belirtmiştir.



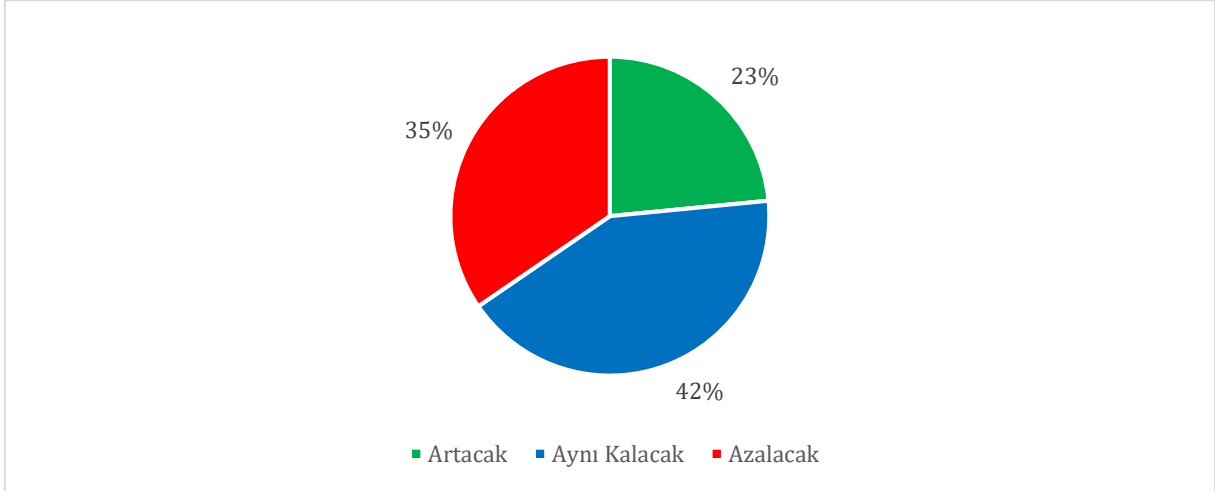
Grafik 27: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde NPL değişimi hakkında artış beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin olduğu görülmüştür.



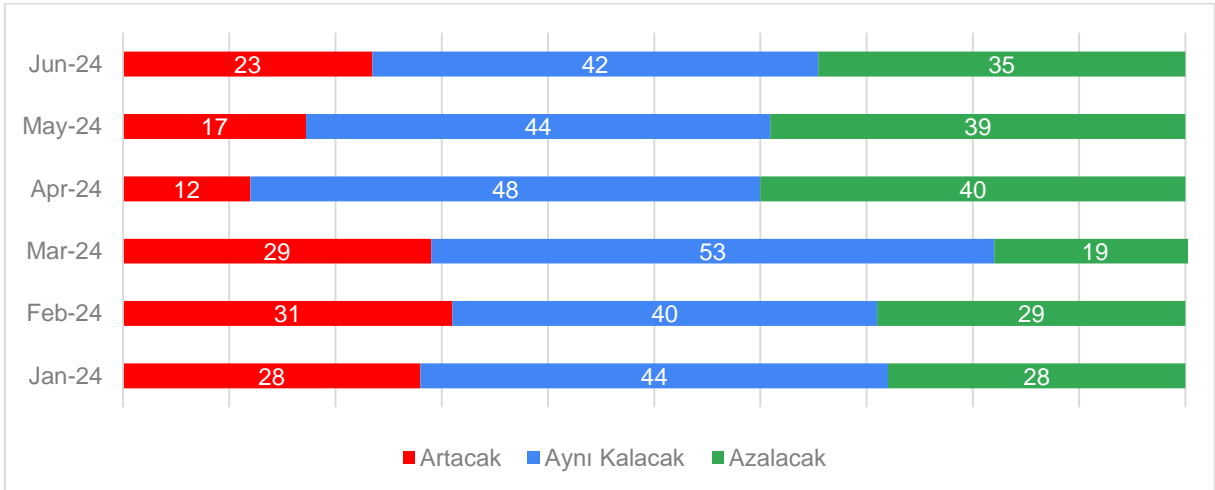
Grafik 28: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi Değerşimi

Haziran ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 23'ü artacağını, yüzde 35'i azalacağını, yüzde 42'si ise değişmeyeceğini belirtmiştir.



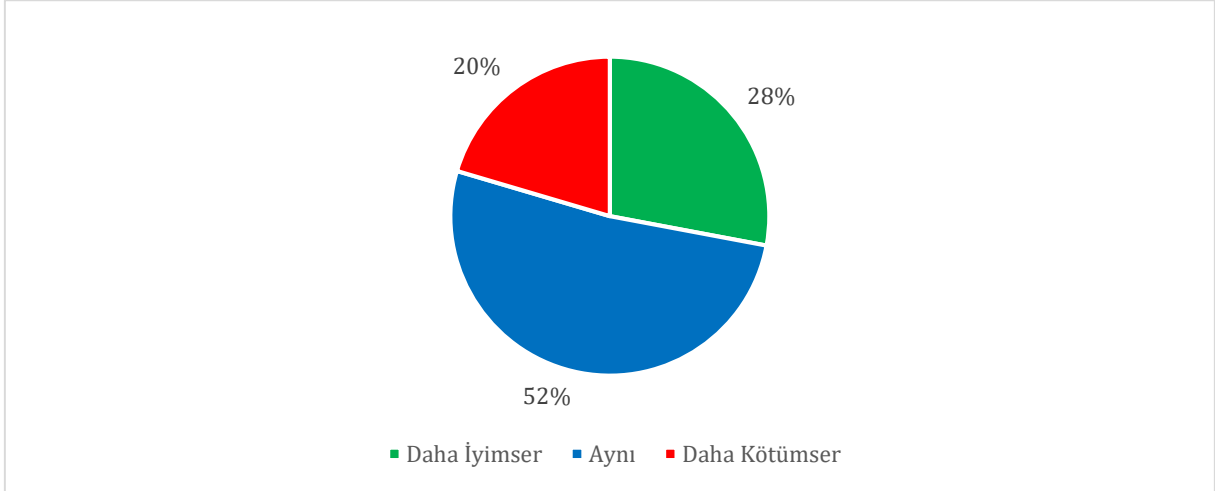
Grafik 29: Tahsilat Değişimi Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkındaki beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görölmektedir.



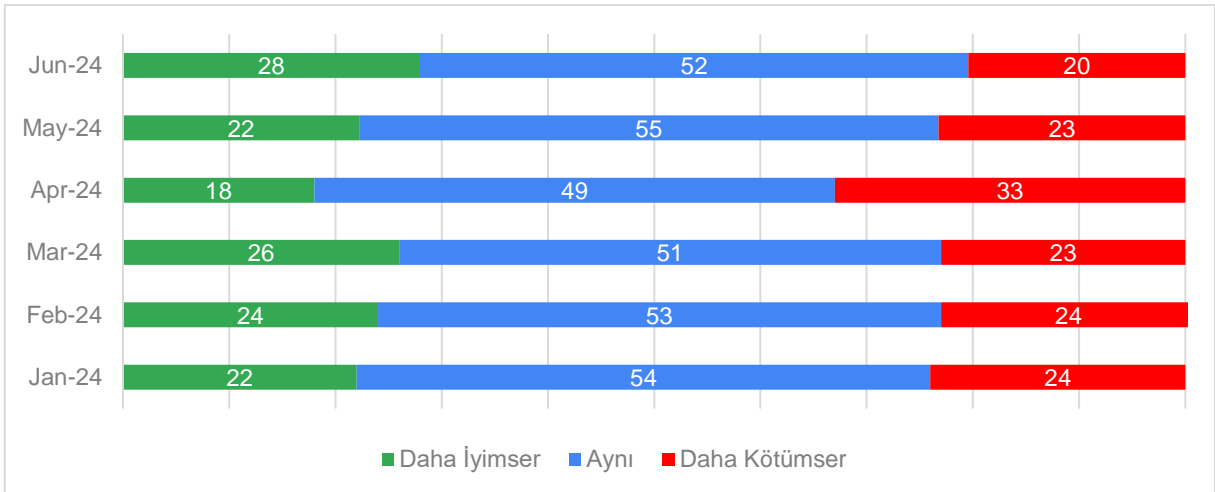
Grafik 30: Tahsilat Değişimi Beklentisi Değişimi

Haziran ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 28'i daha iyimser, yüzde 20'si daha kötümser, yüzde 52'si ise aynı olacağını belirtmiştir.



Grafik 31: Genel Gidişat Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkındaki değişim beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



Grafik 32: Genel Gidişat Beklentisi Değişimi

Genel Değerlendirme

Şubat 2015'ten günümüze hesaplanan ve **Mart 2018**'e kadar artan bir eğilim izleyen **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**, bu tarihten sonra azalışa geçmiş ve **Ekim 2018**'de 95,15 değerini alarak en düşük seviyesini görmüştür. **Kasım 2018**'den itibaren dalgalı bir seyir izleyen endeks, **Mayıs 2024**'te bir önceki aya göre 1,21 puan **artarak** 98,92 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Faktoring Sektörü Endeksi**, **Mayıs 2024**'te 0,76 puan **artarak** 100,26 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansal Kiralama Sektörü Endeksi**, **Mayıs 2024**'te 1,76 puan **artarak** 100,64 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansman Sektörü Endeksi**, **Mayıs 2024**'te 1,12 puan **artarak** 95,87 değerini almıştır.

Alt endekslerin tümünde görülen artışlar, FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nin de artmasını sağlamıştır. Endekste **Mart 2024**'te gözlemlenen 0,83 puanlık artışı **Nisan 2024**'te 2,29 puanlık azalış izlemiş ve bu azalış **Mayıs 2024** döneminde yerini 1,21 puanlık bir artışa bırakmıştır. **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**'nin, ekonomik beklentileri yansıtan bir gösterge olduğu düşünülduğünde, Şubat ve Mart aylarında başlayan beklentilerin olumlu yönde kalıcı olma olasılığı, Nisan ayındaki düşüş ile birlikte azalma eğilimi gösterse de bu eğilim Mayıs ayında yönünü artışa çevirmiş ve Mayıs ayında gözlenen artış, bir önceki ayda görülen azalışı telafi etmiştir. Sıkılaştırma politikalarının etkileriyle birlikte, aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için ilerleyen dönemlerde endeksin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi'ne göre; katılımcıların **enflasyon beklentileri 2024 Haziran ayı, 2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** için sırasıyla %3,17; %48,76 ve %34,02 olarak gerçekleşmiştir. **Mayıs 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla %3,51; %50,75 ve %36,22 ile karşılaştırıldığında her bir zaman dilimi için enflasyon beklentilerinde azalış olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, anket katılımcılarının 2024 ve 2025 yılları için enflasyon beklentileri, **OVP**'nin öngördüğü sırasıyla %33 ve %15,2 tahminlerinden daha yüksek; **IMF**'nin öngördüğü sırasıyla %59,5 ve %38,4 tahminlerinden ise daha düşük bir seviyede oluşmuştur. Beklenti oluşumunun doğası gereği, bir anket döneminden diğerine enflasyon tahminlerinin kısmen değişmesini olağan kabul etmek ve enflasyonun izleyeceği patikayı anlamak için para politikası duruşunu incelemek gerekmektedir. Bu bağlamda, yıl sonlarına ilişkin beklentiler dikkate alındığında orta ve orta-uzun vadede para politikasının sıkılaştırılmasının, Grafik 8 ve Grafik 10'da da görüldüğü üzere enflasyon beklentilerine yansımaya devam ettiği ve enflasyon beklentilerinin durağan bir patikaya oturduğu görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi sonuçlarına göre **Dolar kuru beklentisi**, **Haziran 2024** sonu için 32,74 olarak gerçekleşirken, **2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** için sırasıyla 38,33 ve 45,54 olarak gerçekleşmiştir. **Mayıs 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla 33,07; 39,82 ve 47,08 ile karşılaştırıldığında, piyasa katılımcılarının döviz kuru seviyesine ilişkin beklentilerinde her bir zaman dilimi için azalış görülmektedir. Katılımcıların yıl sonu beklentileri dikkate alındığında, 2025 yılında bir önceki yıl sonuna göre TL'de %18,81 civarında değer kaybı beklenmektedir. **Mart, Nisan ve Mayıs** aylarına ilişkin anket sonuçları göre hesaplanan sırasıyla %21,33; %19,60 ve %18,23 değer kaybı oranlarıyla karşılaştırıldığında, bir önceki aya göre kısmi bir artış görülmeğe de, Grafik 14 ve Grafik 16'da görüleceği üzere kur beklentisi, yıl sonu değerleri itibarıyla istikrarlı bir azalış görünümü

sergilemektedir. **Haziran 2024** anket sonuçlarına göre, %18,81 olan 2025 sonu TL'deki değer kaybı oranı beklentisinin, aynı zaman dilimi için %34,02 olan enflasyon oranı beklentisinin altında olduğu gözlenmektedir. Bu bağlamda, katılımcıların döviz kurundan enflasyona yönelik geçişkenliği, gelecek dönemlerde fiyat artışlarının bütünüyle olmasa da önemli bir nedeni olarak göz önünde bulundurduğu söylenebilir. 2024 ve 2025 yıl sonu için **IMF**'nin sırasıyla 37,24 ve 52,57 ve **OVP**'nin 36,78 ve 43,94 tahminleri (TL ve dolar bazındaki yıllık milli gelir tahminlerinden elde edilen ortalama dolar kuru beklentisi) ile karşılaştırıldığında, anket katılımcılarının 2024 için daha yüksek ve 2025 için **IMF**'den daha düşük, **OVP**'den daha yüksek beklenti formasyonu içinde oldukları görülmektedir. **Ocak 2024**'ten bu yana Türkiye **CDS priminde** görülen dalgalanarak azalma yönündeki eğilimin (ortalama olarak: Ocak 325,43, Şubat 288; Mart 300,79; Nisan 293,65) devam ettiği ve **Mayıs 2024**'te CDS priminin bir önceki aya göre %11,73 puan azalarak 259,20 değerini aldığı gözlenmektedir. CDS primindeki değişimlerinin, piyasa katılımcılarının ülke ekonomisine ilişkin risk algılarının göstergesi olması itibarıyla, döviz kuru beklentilerine yansıdığını söylemek mümkündür.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Haziran 2024 sonuçları, gelecek 3 ay için **kısa vadeli ticari kredi faiz oranının** %56,79 ve **FKB**'ye üye kurumlarına ilişkin **sektör ortalama faiz oranının** ise %64,10 olarak beklendiğini göstermektedir. **Mayıs 2024**'te bu iki orana ilişkin beklentilerin sırasıyla %60,66 ve %67,80 olduğu göz önüne alındığında, kredi faizlerinin gelecek dönemlerdeki değerlerine ilişkin katılımcıların beklentilerinde Grafik 18 ve Grafik 20'de görüleceği üzere bir önceki aya göre kısmi azalış yönünde bir eğilim gözlenmektedir. TCMB verilerine göre, bankalarca açılan kredilere uygulanan yıllıklandırılmış ticari kredi faiz ortalaması, (tümü ilk hafta olmak üzere) Mart 2024'te %54,33, Nisan 2024'te %67,42 ve Mayıs 2024'te %65,74 civarında gerçekleşmiştir. Faiz oranlarına ilişkin beklentilerin gerçekleşen faizlerle uyumlu olduğu görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Haziran 2024 sonuçlarına göre, katılımcıların **GSYH büyüme oranı beklentisi** 2024 yıl sonu için %3,63 ve 2025 yıl sonu için %3,84 olmuştur. 2024 yıl sonu beklentisinin %3,34 ve 2025 yıl sonu beklentisinin %3,64 olduğu **Mayıs 2024** anketiyle karşılaştırıldığında, her iki yıl için de büyüme oranı beklentisinde kısmi bir artış gözlenmektedir. Aynı yıllar için **OVP**'nin sırasıyla %4 ve %4,5 ile **IMF**'nin sırasıyla %3,1 ve %3,2 olan öngörülerıyla karşılaştırıldığında, katılımcıların GSYH büyüme oranı beklentisi, **OVP** öngörülerinin altında ve **IMF**'nin öngörülerinin üzerinde olmuştur. Grafik 22 ve Grafik 24'ten izlenebileceği üzere (Mart 2024'te 2025 için oluşturulan beklenti hariç), büyüme oranının her iki zaman dilimi için 2023 sonu ile karşılaştırıldığında istikrarlı bir patikaya yerleştideği görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Haziran 2024 katılımcılarının %42'si **İşlem hacminin** önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde artacağı, %43'ü değişmeyeceği ve %15'i ise azalacağı yönünde görüş bildirmiştir. Bu oranların **Mayıs 2024** anketinde %43, %38 ve %19 olduğu göz önüne alındığında işlem hacmi beklentisinde Grafik 26'dan da izlenebileceği gibi istikrar eğiliminin baskın olduğu görülmektedir. **Haziran 2024** anket sonuçlarına göre, **Takipteki kredi oranı değişimi beklentisinde** gelecek 3 aylık döneme ilişkin artış %74 olarak gerçekleşirken, katılımcıların %25'i oranın değişmeyeceğini ve %1'i ise azalacağını öngörmektedir. Bu üç oranın **Mayıs 2024** anketinde sırasıyla %79; %20 ve %1 olarak gerçekleştiği göz önüne alındığında, Grafik 28'de de izlenebileceği üzere takibe düşen kredi oranı beklentisinde bir önceki aya göre azalış görülmektedir. İşlem hacminde oluşan istikrar yönündeki beklentinin, takipteki kredi oranına ilişkin beklentilere olumlu yansıdideği söylenebilir. **Haziran 2024** anket katılımcılarının %23'ü gelecek 3 aylık dönemde **Tahsilat oranının** artacağını, %42'si değişmeyeceğini ve %35'i azalacağını öngörmektedir. **Mayıs 2024** anketinde bu oranların sırasıyla %17;

%44 ve %39 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Grafik 30'dan da izlenebileceği üzere anket katılımcılarının tahsilat hacminde belirgin bir artış beklentisi içerisinde oldukları gözlenmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Sektörün genel değerlendirilmesine ilişkin olarak, **Haziran 2024**'te katılımcıların %28'si gelecek 3 ayın cari durumdan daha iyi olacağını, %52'si farklı olmayacağını ve %20'si daha kötü olacağını belirtmiştir. **Mayıs 2024** sonuçları olan sırasıyla; %22, %55 ve %23 ile karşılaştırıldığında bir önceki aya göre sektördeki genel gidişat hakkında iyimser beklentiye sahip olanların oranının arttığı ve kötümser beklentiye sahip olanların azaldığı görülmektedir. Sektörün genel durumunu koruyacağını ifade edenlerin oranında da, daha iyi olacağı yönünde görüş bildirenlerin lehine bir azalış söz konusu olduğundan hareketle, iyimser beklentilerin baskın olduğu ifade edilebilir. Bu sonuçlar, işlem hacmi, takibe düşen krediler ve tahsilat oranına ilişkin beklentilerle birlikte değerlendirildiğinde sektörün geneline ilişkin iyimser beklentilerin baskın olduğu ve anket katılımcılarının sıkı para politikasının bilançolar üzerinden neden olduğu geçmiş dönemlerdeki olumsuz beklentilerinin, gelecek dönemde yerini olumlu beklentilere bırakacağı ifade edilebilir. Bununla birlikte, beklenti formasyonunun aydan aya değişmesinin olağan olduğunu kabul etmek ve dolayısıyla uzun dönemli eğilimler ve aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için ilerleyen dönemlerde beklentilerin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

EK 1: Endeks Tabloları

Tablo 2: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		99,21	102,00	101,10	100,34	100,72	100,81	100,10	100,22	100,31	100,57	102,51
2016	99,58	100,64	103,50	102,81	103,43	103,79	101,72	102,41	102,29	102,54	103,28	103,76
2017	101,77	103,27	103,50	102,11	103,15	103,04	102,59	103,10	102,40	103,06	103,52	104,60
2018	102,87	103,23	104,02	103,34	102,92	102,10	101,83	99,65	96,22	95,15	98,09	100,29
2019	96,89	97,31	100,00	99,30	99,46	97,80	99,11	97,57	99,19	100,12	100,20	101,71
2020	100,20	101,04	101,06	98,72	98,02	100,45	101,20	100,98	101,94	101,56	101,75	102,30
2021	100,63	100,77	102,20	100,84	99,42	101,68	99,96	101,04	101,48	100,89	101,91	101,58
2022	98,94	100,17	101,51	100,90	100,16	100,39	97,17	97,92	98,25	98,82	99,64	100,31
2023	99,51	98,78	100,33	101,04	99,49	97,82	98,37	98,66	99,29	98,78	98,96	99,31
2024	98,97	99,17	100,00	97,71	98,92							

Tablo 3: Finansal Kurumlar Birliği Faktoring Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		101,67	103,59	102,14	101,24	102,04	101,54	101,47	101,82	102,58	101,65	103,08
2016	100,76	102,20	102,46	101,53	101,95	102,11	100,69	101,48	101,78	101,55	102,19	102,37
2017	101,06	102,44	102,22	100,43	101,97	101,96	101,40	102,24	101,85	102,52	103,02	103,20
2018	102,25	102,91	102,77	102,11	102,35	101,79	101,88	99,67	99,51	98,98	100,04	100,35
2019	99,21	99,22	100,00	99,64	99,74	98,40	100,57	98,54	99,85	100,55	100,20	101,41
2020	100,32	100,04	100,54	98,64	97,57	99,40	100,35	99,91	100,54	100,54	100,56	101,60
2021	99,57	99,82	100,85	100,01	98,71	100,70	99,00	99,65	100,90	99,64	101,15	100,96
2022	98,27	99,56	100,33	99,89	99,19	99,61	98,48	98,72	99,90	100,07	101,03	101,30
2023	100,60	100,43	101,12	99,91	100,07	99,54	100,20	100,00	99,98	100,14	100,45	100,68
2024	100,22	100,32	101,21	99,50	100,26							

Tablo 4: Finansal Kurumlar Birliği Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		100,60	104,58	103,47	102,63	102,54	102,91	101,19	101,95	101,05	101,63	104,06
2016	102,38	102,20	103,96	102,83	103,73	104,46	101,13	101,18	101,33	101,94	102,49	103,76
2017	101,37	103,99	104,43	102,71	103,37	103,50	102,41	102,58	101,50	102,28	102,24	104,08
2018	102,41	103,08	104,47	103,41	101,81	100,69	99,99	96,58	90,70	88,82	94,70	99,23
2019	92,83	94,34	100,00	98,43	98,83	95,88	97,90	95,31	98,30	99,35	99,83	101,53
2020	100,47	101,64	101,63	99,95	97,58	100,29	100,77	100,63	102,27	101,62	102,37	102,09
2021	101,41	101,25	102,89	102,43	100,79	102,02	100,09	101,75	102,57	102,01	103,04	101,62
2022	98,43	100,81	103,17	102,82	100,96	100,73	94,86	96,98	97,86	99,27	100,20	100,22
2023	100,62	100,37	102,24	105,55	101,16	98,59	99,43	100,67	101,36	100,97	100,45	100,02
2024	100,79	101,14	102,49	98,88	100,64							

Tablo 5: Finansal Kurumlar Birliği Finansman Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		95,37	97,81	97,69	97,15	97,59	97,98	97,63	96,90	97,31	98,42	100,39
2016	95,60	97,52	104,07	104,08	104,59	104,80	103,35	104,59	103,76	104,14	105,17	105,16
2017	102,87	103,36	103,83	103,19	104,12	103,67	103,96	104,47	103,85	104,37	105,30	106,52
2018	103,95	103,70	104,82	104,49	104,60	103,83	103,62	102,70	98,44	97,65	99,52	101,29
2019	98,62	98,38	100,00	99,84	99,81	99,11	98,86	98,86	99,42	100,48	100,57	102,19
2020	99,81	101,43	101,01	97,57	98,91	101,65	102,47	102,38	103,00	102,51	102,30	103,20
2021	100,92	101,22	102,87	100,07	98,77	102,32	100,79	101,71	100,98	101,01	101,54	102,16
2022	100,11	100,14	101,01	100,00	100,33	100,83	98,17	98,07	96,99	97,13	97,69	99,41
2023	97,30	95,52	97,64	97,65	97,23	95,34	95,48	95,32	96,54	95,24	95,98	97,22
2024	95,90	96,04	96,31	94,75	95,87							

EK 2: Metodoloji

Tablo 6: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi																										
Çalışmanın Amacı	Ekonominin üretim, satış ve tüketim kanallarında yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin göstergelerden hareketle oluşturulan bileşik endeks ile piyasanın izlenmesidir.																										
Verinin Tanımı	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin iktisadi seyrin zaman periyodunda izlenebilmesi amacıyla sözleşme/fatura adedi, tutar ve süre göstergeleridir.																										
Sektörel Kapsam	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerini kapsamaktadır.																										
Zaman Kapsamı	Endeksin temel dönemi 2019 yılı Mart ayı olup; sonuçlara ilişkin istatistikler 2015 yılı Ocak ayından itibaren mevcuttur.																										
Temel Dönem/Yıl	Mart 2019																										
Referans Dönemi	İçinde bulunulan aydır.																										
Ölçü Birimi	Sözleşme/Fatura Adeti – Adet Sözleşme/Fatura Tutarı – TL Sözleşme/Fatura Süresi – Ay																										
Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık																										
Zamanlılık	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 4 gündür.																										
Yayımlama Takvimi	Her ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.																										
Hesaplama Yöntemi	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi, finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin üretim, satış ve tüketim kanallarını gösteren değişkenleri kullanarak oluşturulan ekonomik görünümün zaman içinde meydana gelen değişimini ölçmektedir. Endeksin teorik çerçevesi ortaya konulduktan sonra Ocak 2015-Eylül 2022 dönemini kapsayan veri kümesi analiz edilmiş ardından verinin doğasına uygun olarak 2019 yılı Mart ayı referans dönem olarak belirlenmiş ve izleyen dönemler itibarıyla aylık değişimler izlenmiştir.																										
	Endekste yer alan göstergeler ve göstergelere ilişkin ağırlıklar, endeks geliştirme dönemi içinde gerçekleştirilen masa başı araştırma ve uzman görüşü anketlerine dayanmaktadır.																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları</th> <th>Ağırlıklar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finansal Kiralama</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,16</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,40</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,44</td> </tr> <tr> <td>Faktoring</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Fatura Adedi</td> <td>0,25</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Tutarı (TL)</td> <td>0,28</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Vadesi (ay)</td> <td>0,47</td> </tr> <tr> <td>Finansman Şirketleri</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,29</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,51</td> </tr> </tbody> </table>	Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar	Finansal Kiralama		- Sözleşme Adedi	0,16	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44	Faktoring		- Fatura Adedi	0,25	- Fatura Tutarı (TL)	0,28	- Fatura Vadesi (ay)	0,47	Finansman Şirketleri		- Sözleşme Adedi	0,29	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51
Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar																										
Finansal Kiralama																											
- Sözleşme Adedi	0,16																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44																										
Faktoring																											
- Fatura Adedi	0,25																										
- Fatura Tutarı (TL)	0,28																										
- Fatura Vadesi (ay)	0,47																										
Finansman Şirketleri																											
- Sözleşme Adedi	0,29																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51																										
	Ekonomik Görünüm Endeksi ana grupları eşit önem derecesinde endeks hesaplamasına dahil edilmiş olup; alt bileşenlerin hesaplanmasında ise göstergelerin ağırlıkları uzman görüş anketine dayalı olarak uygulanan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) kullanılarak belirlenmiştir.																										
	Endekste yer alan göstergelere ilişkin veriler Finansal Kurumlar Birliği tarafından sağlanmakta olup; ham verinin endekse dahil edilebilecek hale getirilmesi için veri düzenlemesi ve kontrolü işlemleri yapılmaktadır. Aylık olarak derlenen veriler kullanılarak takip eden ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü endeks bülteni kamuoyuna duyurulmaktadır.																										

Tablo 7: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi
<i>Çalışmanın Amacı</i>	Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerinde karar alıcı ve uzman kişilerin çeşitli makroekonomik değişkenlere ilişkin beklentilerinin izlenmesidir.
<i>Verinin Tanımı</i>	Tüketici enflasyonu, döviz kuru, GSYH büyüme hızı, takipteki kredi oranı ve faiz oranları gibi temel makroekonomik değişkenlere ilişkin kısa ve uzun vadeli beklentilerin izlenmesi amacıyla üretilen göstergelerdir.
<i>Sektörel Kapsam</i>	Katılımcı paneli, Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerindeki karar alıcı ve uzman kişiler ile profesyonellerden oluşmaktadır.
<i>Zaman Kapsamı</i>	Ekonomik Görünüm Anketi, 2023 yılı Ekim ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur.
<i>Temel Dönem/Yıl</i>	Ekim 2023
<i>Referans Dönemi</i>	İçinde bulunulan aydır.
<i>l Birimi</i>	Tüketici Enflasyonu Beklentisi – Yüzde ABD Dolar Kuru Beklentisi – TL Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde GSYH Büyüme Beklentisi – Yüzde İşlem Hacmi Beklentisi – Kategorik Takipteki Kredi Oranı Beklentisi – Kategorik Tahsilat Değişimi Beklentisi – Kategorik Genel Gidişat Beklentisi – Kategorik
<i>Dönemsellik</i>	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık
<i>Zamanlılık</i>	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 7 gündür.
<i>Yayımlama Takvimi</i>	Her ayın üçüncü haftasındaki arşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.
<i>Hesaplama Yöntemi</i>	Ekonomik Görünüm Anketine ilişkin veri analizi gerçekleştirilirken tanımlayıcı istatistikler kullanılarak veri kümesi özetlenmektedir. Bu aşamada verinin ölçüm düzeyi ve frekans dağılımı göz önüne alınarak uygun merkezi eğilim ölçüsü hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle veriyi tek başına temsil eden değerleri hesaplayabilmek için uygun ortalama seçimi yapılmaktadır. Bu süreçte veri kümesindeki aykırı ya da uç değerler analiz edilerek, aykırı (outlier) ¹ veya uç değerler (extreme outlier) ² çıkarılarak hesaplanan ortalamalar ile budanmış ortalamalar (trimmed mean) ³ gibi istatistikler arasından en uygunu tercih edilmektedir.

¹ Aykırı (Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 1.5 * (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 1.5 * (Q3 - Q1)$ 'den büyük değerler aykırı değer olarak kabul edilmektedir.

² Uç (Extreme Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 3 * (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 3 * (Q3 - Q1)$ 'den büyük değerler uç değer olarak kabul edilmektedir.

³ Budanmış Ortalama (Trimmed Mean): Belirli bir yüzde oranındaki en yüksek ve en düşük değerlerin veri dizisinden çıkarılması sonrasında hesaplanan aritmetik ortalamadır.

EK 3: Anket Formu

Tablo 8: Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Özet Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi			
	Aylık Enflasyon	Yıllık Enflasyon	
	Cari Ay Sonu	Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık)	Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık)
Tüketici enflasyonu beklentiniz nedir? (%)	3,17	48,76	34,02
Bankalararası döviz piyasası ABD Dolar kuru beklentiniz nedir? (TL)	32,74	38,33	45,54
Yıllık GSYH büyüme beklentiniz nedir?(%)		3,63	3,84
Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası 56,79		
Sektörünüzdeki ortalama faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası 64,10		
Sektörünüzdeki işlem hacmi (önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentiniz nedir?)	Artacak 42%	Aynı 43%	Azalacak 15%
Takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentiniz nedir?	Artacak 74%	Aynı 25%	Azalacak 1%
Sektörünüzdeki tahsilat değişimi hakkında beklentiniz nedir?	Artacak 23%	Aynı 42%	Azalacak 35%
Sektörünüzdeki genel gidişat hakkında (önceki 3 aylık döneme kıyasla) beklentiniz nedir?	Daha İyimsiz 28%	Aynı 52%	Daha Kötümser 20%

- Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi ve Beklenti Anketi İstatistikleri Projesi 2022 yılı Mart ayından itibaren İstanbul Üniversitesi ile Finansal Kurumlar Birliği tarafından yürütülmektedir.
- Beklenti anketi sonuçları, katılımcıların değerlendirmeleri esas alınarak hesaplanmakta olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.
- Endeks sonuçları, Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ile Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sisteminde (FKSTS) yer alan ve FKB bünyesinde derlenen verilerin kullanıldığı akademik bir araştırmanın ürünü olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.